

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18052

ΘΕΜΑ 86^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 69-87**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Οὐτ' ἂν κελεύσαιμ' οὐτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἠδέως δρώης μετὰ.* 70
- Ἀλλ' ἴσθ' ὅποιά σοι δοκεῖ, κείνον δ' ἐγὼ
θάψω· καλὸν μοι τοῦτο ποιούση θανεῖν.
Φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μετὰ,
ὄσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.* 75
- Ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἐντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.*
- ΙΣ. *Ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιῶμαι, τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν ἔφην ἀμήχανος.*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοι, ἐγὼ δὲ δὴ τάφον* 80
χάσσοις· ἀδελφῶ φίλτάτῳ πορεύσομαι.
- ΙΣ. *Οἴμοι ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.*
- ΑΝ. *Μὴ μού προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.*
- ΙΣ. *Ἀλλ' οὖν προμηνύσης γε τοῦτο μηδενὶ
τοῦργον, κρυφῆ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὐτῶς ἐγώ.* 85
- ΑΝ. *Οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔση
σιγῶς, ἔὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Εγώ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιῶμαι, ... κηρύξης τάδε.*

Μονάδες 30

B. 1.

- ΙΣ. Εγώ, βέβαια, δεν τα περιφρονώ (αυτά) είμαι, όμως, από τη φύση μου ανίκανη να ενεργώ παρά τη θέληση των πολιτών.
ΑΝ. Αυτά, βέβαια, εσύ μπορείς να τα προβάλλεις ως πρόφαση. Εγώ, όμως, θα πάω να σκάψω και να σηκώσω τύμβο για τον αγαπημένο μου αδερφό.
- ΙΣ. Αλίμονο, δυστυχισμένη, πόσο πολύ φοβάμαι για σένα.
ΑΝ. Μην ανησυχείς για μένα για τη δική σου μοίρα φρόντιζε.
- ΙΣ. Τουλάχιστον σε κανένα μην αποκαλύψεις αυτό το έργο, αλλά να το κρατήσεις μυστικό· το ίδιο θα κάνω και εγώ.
ΑΝ. Αλίμονο, διακήρυξέ το σε όλους· Πολύ πιο μισητή θα είσαι αν σιωπήσεις και δεν ανακοινώσεις αυτά σε όλους.

2. Να περιγράψετε την *ορχήστρα* του αρχαίου θεάτρου και τη λειτουργία της.

Μονάδες 10

B. 2.

Ο κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος ανάμεσα στο κοίλο και τη σκηνή αποτελούσε την ορχήστρα. Όπως φαίνεται από τα θέατρα που έχουν διασωθεί, η ορχήστρα βρισκόταν λίγο χαμηλότερα από τη σκηνή. Σε ορισμένα θεατρικά έργα φαίνεται ότι ο χορός αναμειγνυόταν με τους υποκριτές, ιδιαίτερα στις κωμωδίες και το πιθανότερο είναι ότι οι υποκριτές και χορευτές αρχικά κινούνταν στο ίδιο επίπεδο. Αργότερα οι υποκριτές χωρίστηκαν και έπαιζαν σε υπερυψωμένο δάπεδο. Η είσοδος του χορού στην ορχήστρα γινόταν από δύο πλευρικές εισόδους, τις παρόδους. Στο κέντρο της ορχήστρας βρισκόταν ο βωμός του Διονύσου, η θυμέλη. Πίσω από τη θυμέλη έπαιρναν θέση ο αυλητής και ο υποβολέας.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται.

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
πράσσω/πράττω	-ωρ	
ποιῶμαι	-τής	
ἔχω	-ις	
δοκεῖ	-α	
κηρύττω/κηρύσσω	-μα	

Μονάδες 5

- β) δράμα, θνητός, πλειονότητα, δέος, εχθρός: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

B. 3.

πράσσω: πράκτωρ
ποιῶμαι: ποιητής
ἔχω: ἔξις
δοκεῖ: δόγμα
κηρύττω: κήρυγμα

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία